

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

ODAP MERKEZİ KÜRESEL

BÜLTEN - 184

**Türkiye-Suriye Enerji İşbirliği
ve Bölgesel Yansımaları**

İran'da Protestolar

**Ziraat Bankası, Suriye'de
Bankacılık Faaliyetleri İçin
Resmi Başvuru Yaptı**

**Rusya'dan Ukrayna'ya İHA
Yağmuru: Zaporijya'da Büyük
Saldırı**

**Bakan Fidan'dan Yemen
Diplomasisi**

**Tayvan Boğaz'ında Yeni
Gerilim Dalgası**

**DEAŞ'ın Dönüşen Yapısı ve
Değişen Tehdit Denklemi**

**New York'ta Mamdani
Dönemi Resmen Başladı**

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

Türkiye-Suriye Enerji İşbirliği ve Bölgesel Yansımaları

Türkiye'nin Suriye ile geliştirdiği enerji ortaklığı, Doğu Akdeniz ve Orta Doğu enerji dengelerinde dikkat çekici bir gelişme olarak öne çıkıyor. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Ankara'nın 2026 yılında Şam ile özel bir deniz üstü enerji arama anlaşması imzalamayı planladığını açıkladı. Bu anlaşma kapsamında Suriye kıyılarında sismik araştırmalar yapılması öngörülüyor. Bayraktar, anlaşmanın doğrudan sondaj faaliyetlerine yol açmayabileceğini vurgulayarak sürecin öncelikle keşif niteliği taşıdığını belirtti. Bu açıklama, iki ülke arasında 2024 sonundan itibaren hızla gelişen enerji işbirliğinin yeni bir aşamasını işaret ediyor. 29 Mayıs 2025'te imzalanan kapsamlı anlaşma; doğal gaz, elektrik, madencilik ve petrol alanlarını kapsıyor. Bu çerçevede en önemli adımlardan biri, Haziran 2025'te tamamlanan Kilis-Halep doğal gaz boru hattı oldu. Türkiye bu hat üzerinden Suriye'ye yılda iki milyar metreküp doğal gaz sağlayacak. Bu miktar yaklaşık 1.300

megavat elektrik üretimine imkân tanıyacak ve Suriye'nin savaş sonrası enerji altyapısına ciddi katkı sunacak. Ayrıca iki ülke elektrik şebekelerini birbirine bağlayacak 400 kilovoltluk yüksek gerilim hattı inşa ediliyor. Bu hattın 2026 başında devreye girmesi ve 500 megavatlık elektrik ithalatına kapasite sağlaması bekleniyor. Enerji işbirliği yalnızca altyapıyla sınırlı kalmadı. Türkiye'den Kalyon Holding ve Cengiz Holding, Katar'dan UCC ve ABD merkezli Power International arasında 7 milyar dolarlık stratejik anlaşma imzalandı. Bu anlaşma kapsamında Treyfi, Zeyzun, Deyrizor ve Mhardeh'de toplam 4.000 megavat kurulu güce sahip doğal gaz çevrim santralleri inşa edilecek. Böylece Türkiye, yalnızca enerji tedarikçisi değil aynı zamanda yatırımcı kimliğiyle de Suriye'nin enerji geleceğinde belirleyici rol üstleniyor. Ancak 2026'da planlanan deniz üstü arama anlaşması bölgesel dengeler açısından hassasiyet yaratıyor. Yunanistan ve Kıbrıs, bu adımı Türkiye ile Suriye arasında ortak bir münhasır ekonomik bölge (MEB) oluşturma girişimi olarak yorumlayabilir. Bu ihtimal, Doğu Akdeniz'de uzun süredir devam eden deniz yetki alanı tartışmalarını yeniden alevlendirebilir. Sonuç olarak Türkiye'nin Suriye ile enerji işbirliği, hem ülkenin enerji altyapısını yeniden inşa etmeyi hem de Ankara'nın bölgesel nüfuzunu artırmayı hedefliyor. 2026'da imzalanması planlanan deniz üstü anlaşma, Türkiye'nin enerji diplomasisinin sınırlarını ve bölgesel tepkileri test edecek kritik bir dönemeç olacak.

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

Ziraat Bankası, Suriye’de Bankacılık Faaliyetleri İçin Resmi Başvuru Yaptı

Ziraat Bankası Genel Müdürü Alpaslan Çakar, Suriye topraklarında bankacılık faaliyetlerine başlamak için gerekli yasal prosedürlerin tamamlandığını açıkladı. Çakar, kamu bankasının Suriye’de şube açmak veya bağlı ortaklık kurmak amacıyla Suriye Merkez Bankası’na resmi başvuruda bulunduğunu teyit etti. Çakar, bu adımın ekonomik gelişmeleri yakından takip etme stratejisi doğrultusunda ve ilgili makamlarla koordinasyon içinde atıldığını belirtti. Suriye’de bankacılık faaliyetlerine başlama niyetini resmen beyan eden Ziraat Bankası’nın, ülkedeki bankacılık ilişkilerini güçlendirmek ve gelecekteki olası ortaklıkları değerlendirmek üzere Suriyeli bankalarla görüşmeler yürüttüğü ifade edildi. Suriye makamları, Beşşar Esed yönetiminin devrilmesinin üzerinden geçen bir yılı aşkın sürede, 13 yıl süren savaşın ardından ödeme sistemlerini geliştirerek ve bankacılık sektörünü yeniden yapılandırarak ekonomik istikrarı sağlamayı hedefliyor. Suriye’nin yeni yönetimiyle ticari ve ekonomik bağlarını derin-

leştiren Türkiye, bu süreçte en önemli dış destekçi konumunda bulunuyor. Ziraat Bankası’nın bu girişimiyle, ülkenin yeniden imar sürecini kolaylaştırmayı ve bankacılık mevzuatını uluslararası standartlarla uyumlu hale getirmeyi amaçladığı vurgulanıyor. Daha önce El-Arabî El-Cedîd gazetesine konuşan Türk bankacılık kaynakları, Türk bankalarının Suriye’de ticaret, altyapı ve ortak projeleri finanse etmek amacıyla yeni bankalar kurmayı planladığını belirtmişti. Kaynaklar, Ziraat Bankası’nın Suriye’de faaliyet gösteren ilk Türk bankası olabileceğini; Şam, Halep ve diğer ana şehirlerde şubeler açabileceğini, ardından diğer kamu, özel ve katılım bankalarının da bu süreci takip edebileceğini öngörüyor.

Bakan Fidan'dan Yemen Diplomasisi

Son dakika haberine göre, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Suudi Arabistan ve BAE’li mevkidaşlarıyla telefonda Yemen’deki son gelişmeleri görüştü. Bakanlık kaynaklarından edinilen bilgiye göre, Dışişleri Bakanı Hakan Fidan, Suudi Arabistan Dışişleri Bakanı Faysal bin Ferhan ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) Dışişleri Bakanı Şeyh Abdullah Bin Zayed Al Nahyan ile yaptığı telefon görüşmelerinde Yemen’i ele aldı. Yemen’de ne

oldu? Başkent Sana'nın Husiler tarafından ele geçirilmesiyle başlayan Yemen'deki kriz ve iç çatışmalar, ilk kez ülkenin doğusundaki vilayetlerde de yayıldı. Kuzeydeki Suudi Arabistan sınırından güneydeki Arap Denizi'ne uzanan Hadramevt vilayetinin merkez kenti Seyun, bugüne kadar Yemen hükümetine bağlı güçlerin kontrolündeydi. Şeyh Amr bin Habriş liderliğindeki Hadramevt vilayetindeki kabile koalisyonu da yerel özerklik talebiyle Seyun bölgesinde varlık gösteriyor. Hadramevt vilayetinin sahil bölgesi ve merkez kenti Mukallaise GGK'ye bağlı güçlerin kontrolündeydi. Hükümet güçleri ile GGK'ye bağlı güçler arasındaki ilk çatışmalar, geçen ayın ortalarında Hadramevt'ingüneybatısındaki Gayl bin Yemin bölgesinde başladı. Söz konusu çatışmaların ardından vilayetin kent merkezi Seyun'a ulaşan GGK güçleri, 3 Aralık'ta bölgedeki askeri karargahı ele geçirdikten sonra Cumhurbaşkanlığı Sarayı ile Uluslararası Seyun Havalimanı'nı da kontrolüne aldı. GGK, Hadramevt vilayetindeki petrol yataklarını ele geçirdikten bir gün sonra Yemen'in doğusunda, Umman sınırı boyunca uzanan Mehra vilayetinde de kontrolü sağladı. Yemen'deki kriz, geleneksel çatışma alanlarının ötesine geçerek ülkenin doğusuna ve stratejik kaynak bölgelerine yayılmış, bu durum çok aktörlü bir istikrarsızlık sürecini tetiklemiştir. Güney Geçiş Konseyi (GGK) güçlerinin Seyun Havalimanı, Cumhurbaşkanlığı Sarayı ve kritik petrol yataklarını ele geçirmesi, sahadaki askeri ve ekonomik güç dengesinin merkezi hükümet aleyhine değiştiğini göstermektedir. Hadramevt

ve Mehra vilayetlerindeki bu otorite kayması, yerel özerklik talepleriyle birleşerek Yemen'in toprak bütünlüğü üzerindeki riskleri akademik bir perspektifle "parçalanmış egemenlik" düzeyine taşımıştır. Bölgesel diplomaside ise Türkiye'nin Suudi Arabistan ve BAE ile yürüttüğü üst düzey temaslar, krizin bölgesel yayılımını engellemeye yönelik bir istikrar arayışı olarak değerlendirilmektedir. Sonuç olarak, Yemen'deki durum sadece bir iç çatışma olmaktan çıkmış; enerji kaynaklarının kontrolü ve sınır güvenliği ekseninde şekillenen jeopolitik bir güç mücadelesine dönüşmüştür,

DEAŞ'ın Dönüşen Yapısı ve Değişen Tehdit Denklemi

2025 itibarıyla DEAŞ terör örgütü, geçmişteki askeri kapasitesinden ve toprak hakimiyetine dayalı gücünden büyük ölçüde uzaklaşmış olsa da tamamen ortadan kalkmış bir yapı değildir. 2013'te kurulan ve özellikle 2014–2018 döneminde küresel ölçekte terörizmin başlıca aktörlerinden biri haline gelen örgüt, Irak'taki çatışma ortamı ve Suriye iç savaşının yarattığı güç boşluklarından beslenerek önceki radikal selefi yapılanmalardan farklı bir model geliştirmiştir. Sözde bir hilafet ve devlet

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

kurma iddiası etrafında şekillenen bu yapı, kısa sürede Orta Doğu'dan Batı ülkelerine uzanan geniş bir eylem ağı oluşturmıştır. 2016'dan itibaren yoğunlaşan uluslararası ve bölgesel operasyonlar sonucunda DEAŞ terör örgütü askerî açıdan ağır yenilgiye uğramıştır. Örgüt, kontrol ettiği toprakları kaybetmiş; lider kadrosu hedef alınmış ve uluslararası koalisyonun yanı sıra bölge ülkelerinin sahadaki müdahaleleriyle ciddi ölçüde zayıflatılmıştır. Bu süreçte ABD öncülüğündeki operasyonların yanı sıra, Türkiye'nin sahada doğrudan yürüttüğü askeri faaliyetler de örgütün gerilemesinde belirleyici olmuştur. Özellikle Suriye'nin kuzeyinde gerçekleştirilen operasyonlar, DEAŞ'ın hareket alanını daraltan kırılma noktalarından biri olarak değerlendirilmektedir. 2019'da DEAŞ'ın kontrol ettiği son toprak parçasını da kaybetmesiyle birlikte örgütsel yapıda köklü bir dönüşüm yaşanmıştır. Aradan geçen süre, DEAŞ'ın merkezi bir "devlet" iddiasından uzaklaşarak hücre tipi yapılanmalara, yerel ağlara ve ideolojik propaganda faaliyetlerine dayanan dağınık bir modele evrildiğini göstermektedir. Bu dönüşüm, örgütün stratejik kapasitesini azaltmış olsa da tehdidi tamamen ortadan kaldırmamış; aksine daha öngörülemez ve tespiti zor bir yapının ortaya çıkmasına yol açmıştır. Uluslararası raporlar, DEAŞ'ın özellikle Afrika'nın Sahelkuşağında varlığını sürdürdüğüne işaret etmektedir. Devlet kapasitesinin zayıf olduğu, sınır güvenliğinin yetersiz kaldığı ve ekonomik kırılganlıkların derin olduğu bu bölgeler, örgütün yeniden yapılanmasına elverişli bir zemin sunmaktadır. Irak ve Suriye'deki varlık ise önceki yıllara kıyas-

la oldukça zayıflamış olsa da tamamen ortadan kalkmış değildir. Örgüt, geniş alanları ele geçirmeye yönelik saldırılar yerine düşük yoğunluklu eylemler, sabotajlar, suikastlar ve özellikle dijital propaganda faaliyetlerine ağırlık vermektedir. DEAŞ'ın güncel stratejisinde dijital platformlar merkezi bir rol oynamaktadır. Sosyal medya ve kapalı iletişim kanalları üzerinden yürütülen propaganda, bireysel ya da küçük hücre temelli radikalleşmeyi teşvik eden başlıca araçlardan biri haline gelmiştir. Bu durum, terörle mücadelenin yalnızca askeri yöntemlerle sınırlı kalamayacağını; ideolojik, finansal ve dijital boyutları kapsayan daha geniş bir güvenlik yaklaşımını zorunlu kıldığını göstermektedir. Türkiye açısından DEAŞ tehdidi, geçmişteki gibi kitlesel ve yüksek profilli saldırılardan ziyade gizli hücre yapılanmaları ve ideolojik ağlar üzerinden şekillenmektedir. Özellikle Suriye'deki kamplarda tutulan radikalleşmiş unsurlar, uzun vadeli bir risk faktörü olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle Türkiye, operasyonel başarıların yanı sıra önleyici istihbarat, sınır güvenliği ve uluslararası iş birliği alanlarına da ağırlık vermektedir. DEAŞ'la mücadele, Türkiye açısından yalnızca bölgesel değil, doğrudan iç güvenliği ilgilendiren bir başlık olmaya devam etmektedir. Uzun kara sınırları, bölgesel istikrarsızlık ve örgütün Türkiye'yi hedef alan geçmiş eylemleri, Ankara'nın bu tehdide karşı sürekli teyakkuz halinde olmasını gerektirmektedir. İçişleri Bakanlığı tarafından paylaşılan veriler, son yıllarda DEAŞ'a yönelik operasyonların arttığını ve örgütün hücre yapılanmaları, finans ağları ile propaganda faaliyetlerinin sistematik biçimde hedef alındığını ortaya koymaktadır. Buna rağmen bireysel radikalleşme ve küçük ölçekli hücrelerin erken tespiti,

yalnızca güvenlik güçlerinin müdahalesiyle tamamen ortadan kaldırılabilecek bir risk olarak görülmemektedir. 2025 itibarıyla DEAŞ, geçmişteki kapasitesinden uzaklaşmış olsa da tamamen etkisiz hale getirilmiş değildir. Değişen güvenlik ortamına uyum sağlayarak daha esnek, dağınık ve düşük görünürlüklü bir yapıya evrilmiştir. Bu tablo, terörle mücadelenin askeri araçların ötesine geçerek siyasi, toplumsal ve dijital boyutları kapsayan bütüncül bir stratejiyle yürütülmesini zorunlu kılmaktadır. Güvenlik politikalarında süreklilik, uluslararası iş birliği ve erken müdahale kapasitesi, önümüzdeki dönemde de DEAŞ tehdidine karşı belirleyici unsurlar olmaya devam edecektir.

İran'da Protestolar

Uzun bir süredir ekonomik sorunlarla karşı karşıya olan İran, geniş çaplı protestolarla gündeme gelmektedir. İran'da bu türden protestolar ise en son 2022 yılında gerçekleşmiştir. 2022 yılında gerçekleşen gösterilerin sebebi ise 22 yaşındaki Mahsa Amini'nin başörtüsünü kurallara uygun takmadığı gerekçesiyle gözaltına alınması ve sonrasında ise hayatını kaybetmesiydi. O yıllar-

da yapılan gösteriler de bu bağlamda kadın hakları ve özgürlükler çerçevesinde gerçekleşmiştir. Günümüzde devam eden protestoların sebepleri artan enflasyon, istikrarsız kur, hayat pahalılığı gibi ekonomik konulardan oluşmaktadır. Tüketici fiyatları önceki 12 ayda yüzde 52 artmış, tıbbi malzeme ve hizmetlerdeki artış yüzde 50 olmuş, genel enflasyon yüzde 42,2 olarak ölçülmüştür. Tüm bunlara ek olarak da Tahran'daki ticari bölgelerde döviz kuru 1 dolar = 1,42 milyon riyal ile tarihindeki en düşük seviyeye gerilemiştir. Esnaflar kepenk indirerek protestolara destek olmuştur. Çünkü dalgalı döviz politikaları ticareti de durma noktasına getirmiştir. Cumhurbaşkanı Mesud Pezeşkiyan yaptığı açıklamada ekonomik sorunların farkında olduğunu belirtmiş, yönetimin protesto temsilcileriyle görüşeceğini ifade etmiştir. Devrim Muhafızları Ordusu (IRGC) komutanları ise protestoları, İran'ın siyasi sistemini hedef alan ve dış güçlerin etkisiyle yürütülen istikrarsızlaştırma girişimleri olarak değerlendirmiştir. Yapılan protestolara üniversite öğrencileri de destek vermiştir. Tahran ve diğer bölgelerdeki kampüslerde toplanmalar gerçekleşirken, bazı öğrenciler gözaltına alınmıştır. Gözaltına alınan öğrenciler, 24 saat içerisinde serbest bırakılmıştır. İran'daki ekonomik bozulmada ABD yaptırımları belirleyici bir rol oynarken, son dönemde İsrail ile yaşanan ve yaklaşık 12 gün süren doğrudan askeri gerilim bu krizi daha da derinleştirmiştir. ABD'nin nükleer program gerekçesiyle uyguladığı ağır yaptırımlar İran'ın petrol ihracatını, döviz gelirlerini ve uluslararası bankacılık sistemine

erişimini ciddi biçimde sınırlandırmış; riyalın değer kaybı ve enflasyon hızlanmıştır. Buna ek olarak İsrail ile karşılıklı saldırılar ve yüksek tansiyonlu askerî çatışma ortamı, piyasalarda güvensizliği artırmış, yatırımcı beklentilerini olumsuz etkilemiş ve devletin savunma harcamalarını yükseltmiştir. Bu süreçte hem yaptırımların baskısı hem de askerî gerilimin maliyeti, İran ekonomisi üzerindeki yükü ağırlaştırarak halkın günlük yaşamına doğrudan yansıyan bir ekonomik daralmaya yol açmıştır.

Rusya'dan Ukrayna'ya İHA Yağmuru: Zaporijya'da Büyük Saldırı

Rusya ve Ukrayna arasındaki çatışmalar, karşılıklı ağır suçlamalar ve yoğun insansız hava aracı (İHA) saldırılarıyla tırmanmaya devam etmektedir. Rus ordusu, Ukrayna'nın Zaporijya kentine yönelik gerçekleştirdiği en yoğun İHA saldırılarından birinde en az dokuz İHA ile konutları ve sivil altyapıyı hedef almıştır; bu saldırılarda sivil yapılar zarar görse de can kaybı bildirilmemiştir. Ukrayna Hava Kuvvetleri verilerine göre Rusya, gece boyunca toplam 116 uzun menzilli İHA fırlatmış; bunlardan 86'sı düşürülürken 27'si hedeflerine ulaşmıştır.

Ukrayna Cumhurbaşkanı Volodimir Zelenskiy, bu saldırıların savaşı yeni yıla taşımayı amaçladığını belirterek, uluslararası toplumdan hava savunma desteğinin artırılmasını talep etmiştir. Zelenskiy ayrıca, 6 Ocak'ta "Gönüllüler Koalisyonu" (Coalition of the Willing) liderlerinin katılımıyla güvenliği güçlendirmek ve barış sürecine yönelik siyasi kararlılığı pekiştirmek amacıyla üst düzey bir toplantı yapılacağını açıklamıştır. Savaşın insani boyutu ve hedef alınan noktalar konusunda taraflar arasında ciddi görüş ayrılıkları bulunmaktadır. Moskova, Ukrayna'nın işgal altındaki güney bölgelerde bir otel ve kafeye düzenlediği saldırıda 27 kişinin öldüğünü iddia etmiş, ancak Ukrayna ordusu bu suçlamaları kesin bir dille reddetmiştir. Ukrayna Silahlı Kuvvetleri Sözcüsü DmytroLykhoviy, ordunun yalnızca askeri hedefleri vurduğunu ve uluslararası insancıl hukuka uygun hareket ettiğini belirterek Rusya'yı dezenformasyon yaymakla suçlamıştır. Ukrayna dış istihbarat servisi ise Rusya'nın can kayıplarına yol açacak "büyük bir provokasyon" hazırlığında olduğunu ileri sürmüştür. Gerginlik, Rus yetkililerin Ukrayna'nın Vladimir Putin'in konutuna İHA saldırısı düzenlediği iddialarıyla daha da derinleşmiştir. Rusya bu iddiayı desteklemek için görüntüler paylaşmış olsa da bu kayıtların doğruluğu bağımsız olarak doğrulanamamıştır. Ukrayna, bu iddiaların ABD öncülüğündeki barış girişimlerini sabote etme amacı taşıdığını savunurken; Avrupa Birliği ve ABD tarafı Rusya'nın iddialarına şüpheyile yaklaşmaktadır. AB Dış Politika Yüksek Temsilcisi Kaja Kallas, Moskova'nın

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

suçlamalarını "asılsız" ve "dikkat dağıtma amaçlı" olarak nitelendirmiştir. Konjonktürde Rusya ve Ukrayna arasındaki çatışma dinamiği, geniş kapsamlı insansız hava aracı (İHA) operasyonları ve sivil altyapıya yönelik sistematik saldırılarla karakterize edilen yoğun bir yıpratma evresine girmiştir, Ukrayna yönetimi, bu asimetrik saldırılara karşı hava savunma kapasitesini artırmak amacıyla uluslararası müttefikleriyle "Gönüllüler Koalisyonu" gibi diplomatik platformlarda güvenlik garantilerini pekiştirmeyi ve askeri yardımı kurumsallaştırmayı hedeflemektedir, Rusya'nın stratejik sembollere yönelik saldırı iddiaları ve Ukrayna'nın bu iddiaları barış girişimlerini sabote etmeye yönelik bir dezenformasyon stratejisi olarak nitelemesi, çatışmanın fiziksel sahadan ziyade küresel bir enformasyon savaşına dönüştüğünü kanıtlamaktadır, Sonuç olarak, karşılıklı provokasyon suçlamaları ve uluslararası aktörlerin bu iddialara yönelik şüpheli yaklaşımları, bölgedeki diplomatik çözüm arayışlarının askeri tırmanışın gölgesinde kalmaya devam ettiğini göstermektedir.

Tayvan Boğaz'ında Yeni Gerilim Dalgası

Tayvan Cumhurbaşkanı Lai Ching-te, Perşembe günü yaptığı açıklamada, Pekin'in Tayvan kıyılarına yakın bölgelerde gerçekleştirdiği canlı ateş askeri tatbikatlarının ardından, Tayvan'ın egemenliğini Çin'in "genişleme hedefleri" karşısında kararlılıkla savunacaklarını vurguladı. Yeni Yıl konuşmasında Lai, "Çin'in yükselen yayılmacı hırsları karşısında uluslararası toplum, Tayvan halkının kendini savunma kararlılığına sahip olup olmadığını yakından izliyor" dedi. Cumhurbaşkanı olarak tutumunun net olduğunu belirten Lai, "Ulusal egemenliği sağlam şekilde korumak, ulusal savunmayı ve toplumun genel direncini güçlendirmek ve etkili bir caydırıcılık ile demokratik savunma mekanizması inşa etmek temel önceliğimizdir" ifadelerini kullandı. Lai'nin açıklamaları, Çin'in Tayvan çevresinde roket fırlatmaları, savaş uçakları ve savaş gemilerinin de yer aldığı canlı ateş tatbikatlarını tamamlamasından birkaç gün sonra geldi. ABD Dışişleri Bakanlığı da Perşembe günü yaptığı açıklamada, Çin'in Tayvan ve çevresindeki askeri faaliyetlerinin "gerginliği gereksiz yere artırdığını" belirterek, Pekin'i demokratik olarak yönetilen adaya yönelik askeri baskıyı durdurmaya çağırdı. Cumhurbaşkanı Lai, 2026 yılının Tayvan açısından kritik bir dönem olacağını ifade ederek, "Çin ile eşit ve onurlu bir zeminde diyalog ve iş birliğine açığız. Çin Cumhuriyeti'nin varlığının kabul edilmesi ve Tayvan halkının demokratik ve özgür yaşam tarzına saygı gösterilmesi halinde, boğazda barışçıl bir ortamın teşvik edilmesi mümkündür" dedi. Lai'nin konuşması Pekin'de

sert tepkilere yol açtı. Çin'in resmi Xinhua haber ajansına göre, Devlet Konseyi Tayvan İşleri Ofisi Sözcüsü Chen Binhua, Tayvan Cumhurbaşkanı'nı "barışı sabote etmekle" ve "savaş kışkırtıcılığı yapmakla" suçladı. Chen, "Lai ve Demokratik İlerici Parti yetkilileri ne söylerse söylesin, Tayvan'ın Çin'in bir parçası olduğu gerçeğini değiştiremez" dedi. Pekin yönetimi, ABD'nin Tayvan'a yönelik planlanan silah satışlarına ve Japonya'nın yeni liderinin, Çin'in Tayvan'a saldırması halinde Tokyo'nun müdahil olabileceğine ilişkin açıklamalarına da tepki göstermişti. Çin, Tayvan'ı kendi toprağı olarak görüyor ve gerekirse güç kullanarak ilhak edebileceğini savunuyor. Eski bir Japon kolonisi olan Tayvan, 1949 yılında Çin İç Savaşı'nı kaybeden Milliyetçi Parti'nin adaya çekilmesinden bu yana fiilen anakaradan ayrı yönetiliyor. ABD ise kendi yasaları gereği Tayvan'a savunma amaçlı silah ve ekipman sağlamayı sürdürüyor. Tayvan Cumhurbaşkanı Lai Ching-te'nin egemenlik vurgusu ve Çin'i "genişlemeci" bir aktör olarak tanımlayan açıklamaları, Pekin tarafından doğrudan bir meydan okuma olarak algılanmıştır. Bu durum, halihazırda kırılgan olan Çin-Tayvan ilişkilerinin önümüzdeki dönemde daha da sertleşebileceğine işaret etmektedir. Lai'nin açıklamaları, Tayvan'ın yalnızca savunmada kalmayıp siyasi ve psikolojik caydırıcılık oluşturmayı hedeflediğini göstermektedir. Ancak bu söylem, Çin tarafından statükoyu değiştirme girişimi olarak algılanarak ters etki yaratabilir. Öte yandan, Tayvan meselesinin

yalnızca Çin-Tayvan arasında değil, ABD ve Japonya'yı da kapsayan daha geniş bir bölgesel güvenlik sorununa dönüşmesi, krizin kontrolsüz biçimde tırmanma riskini artırmaktadır.

New York'ta Mamdani Dönemi Resmen Başladı

4 Kasım 2025 tarihinde New York City Belediye Başkanı olarak seçilen Zohran Mamdani, 1 Ocak 2026 tarihinde resmen göreve başladı. New York City'nin ilk Müslüman ve Afrika kökenli belediye başkanı olan Mamdani, yemin töreninde Kur'an'a el bastı. Bu durum, ABD'de kamu görevi yemininin dini bir metne bağlı olmamasına rağmen, bireyin kendi inancı doğrultusunda sembolik bir tercih yapabilmesine imkân tanıyan anayasal geleneğin bir sonucudur. Amerikan siyasal sisteminde esas olan, belirli bir kutsal kitaba değil, anayasa ve yasalara bağlılık sözü verilmesidir. Bu nedenle Mamdani'nin Kur'an'ı tercih etmesi, kişisel inancını yansıtmakla birlikte, devletin resmî bir dini olmadığını ve siyasal meşruiyetin dini aidiyetten değil anayasal düzenden kaynaklandığını göstermektedir. 34 yaşındaki yeni belediye başkanı, yemin törenini gerçekleştirmek için normalde kamuya kapalı olan, 20. yüzyılın ortalarından bu yana aktif olarak

ODAP
Dünyayı Okumak İçin...

kullanılmayan ve günümüzde yalnızca rehberli turlar kapsamında ziyaret edilebilen tarihi City Hall metro durağını tercih etti. Mamdani, bu anları “hayatımın en büyük onur ve ayrıcalıklarından biri” şeklinde tanımladı.